

صفحه‌های جالب**۱- صفحه‌های سنگی کمیک آقای طیوری****مقدمه**

صفحه‌های سنگی ۷۸ دور، مهمترین اسناد تاریخ بازیگری کمدی و مدارک بجامانده از نحوه اجرای کمدین‌ها هستند که مع‌الاسف کمتر مورد توجه و بررسی قرار گرفته‌اند. در شماره‌های گذشته، مقالاتی در شماره‌های قبلی صفحه سنگی پیرامون "آثار بازیگری دوره قاجار" و "دیسکوگرافی شیخ کرنا" درج شده و این مقاله نیز در ادامه همان موضوع و برای ارائه اطلاعات و مدارکی دیگر و تازه‌تر، کتابت شده است.

آقای طیوری

آقای طیوری که نام اصلی وی "نبی‌زاده" می‌باشد از معدود کمدین‌های ایرانی است که آثار متعددی از وی ضبط شده و خوشبختانه بخش قابل توجهی از آثار وی شناخته شده و در دسترس است. پرویز خطیبی در صفحه ۲۳ کتاب خود به نام "خاطراتی از هنرمندان" (نشر معین، ۱۳۸۰، ISBN964-5643-90-2)، به وی و نحوه اجرا و بویژه مهارت او در تقلید صدا، اشاره می‌کند. وی کارمند شهرداری و از پیشگامان پیش‌پرده‌خوانی در ایران می‌باشد.

تاکنون دونوبت ضبط از اجرای قطعات کمیک توسط آقای طیوری مشخص شده است. به نظر می‌رسد اولین آثار کمدی که پس از دوره قاجار ضبط شده است متعلق به آقای طیوری باشد که در سال ۱۳۰۶ شمسی بر روی صفحه‌های با لیبیل قرمز پولیفون، تولید شده‌اند. دومین سری از ضبط آثار وی نیز برای صفحه‌های پولیفون دارای برچسب زرد، صورت گرفته است.

اولین سری ضبط شده‌ها

همانگونه که اشاره شد اولین آثار آقای طیوری در سال ۱۳۰۶ شمسی توسط کمپانی پولیفون به صورت آکوستیک، ضبط و به شکل صفحه‌های ۲۷ سانتیمتری با برچسب قرمز، در آلمان تولید شده‌اند. فهرست کامل این سری عبارتند از:

- ۱- صفحهء با عنوان "گردش پدر و پسر" بر دو روی صفحه با شماره قالب 5498ar و 5499ar و با شماره کاتالوگ V 1204 و V 1205
- ۲- صفحهء با عنوان "سرخر بعد از ظهر" بر دو روی صفحه با شماره قالب 5500ar و 5501ar و با شماره کاتالوگ V 1206 و V 1207 که شرحی از مضمون آن در کتاب خطیبی نقل شده است.

دومین و آخرین سری ضبط شده‌ها

دومین سری آثار آقای طیوری تقریباً دو سال بعد یعنی در سال ۱۳۰۸ شمسی توسط کمپانی پولیفون به صورت الکتریکی، ضبط و مجدداً به شکل صفحه‌های ۲۷ سانتیمتری با برچسب زرد، در آلمان تولید شده‌اند. اگرچه تعداد کامل و دقیق دومین سری صفحه‌های آقای طیوری هنوز معلوم نیست اما فهرست آثاری که تاکنون شناخته شده‌اند عبارتند از:

- ۱- صفحهء با عنوان "روضه عید" بر دو روی صفحه با شماره قالب 79 FD و 80 FD و شماره کاتالوگ V41380 و V41381 که اصل صفحه در دسترس می‌باشد
- ۲- صفحهء با عنوان "ترقی عوام" بر دو روی صفحه با شماره کاتالوگ V41382 و V41383 مشاهده شده است
- ۳- صفحهء با عنوان "منظره باغ" بر دو روی صفحه با شماره کاتالوگ V41388 و V41389 وجود دارد و در کاتالوگ سومین سری از صفحه‌های برقی پولیفون درج شده است که عین کاتالوگ در بخش اسناد ژورنال صفحه سنگی شماره ۹ قابل مراجعه می‌باشد و تنها تصویر قسمت مربوط به این صفحه، درج می‌گردد.

آقای طیوری

منظره باغ - ۱

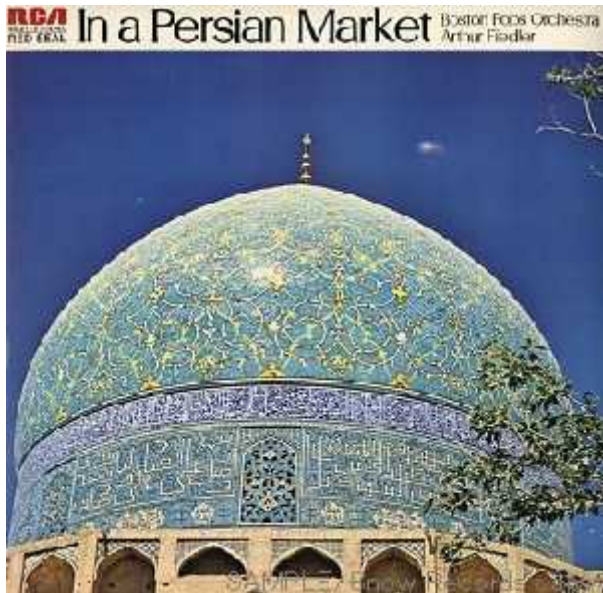
۲ - ۱

مطبعه بروخیم - طهران

۴۱۳۸۸
V. 41388

۲- کلمه Persian در عنوان صفحه‌های سنگی

چند سال پیش، ضمن تبادل نامه‌های الکترونیکی با برخی از متخصصان مباحث دیسکوگرافی، با اشاره به صفحه "In a Persian market" اثر کتلبی "Ketelbey" این سوال را مطرح کردم که در عنوان چه صفحه‌های دیگری کلمه "Persian" وجود دارد؟

اجراهای متعددی از این اثر وجود دارد که به صورت صفحه سنگی ۷۸ دور با لیبل‌های گوناگون و صفحه‌های وینیل مشاهده شده است که تصویر موجود مربوط به جلد صفحه ۳۳ دور یکی از اجراهای آن توسط ارکستر پاپ بوستون می‌باشد که جزو مجموعه برجسب قرمز RCA در سال ۱۹۷۲ میلادی در ژاپن منتشر شده است. یکی دیگر از اجراهای قدیمی قطعه مذکور بر روی دوم تنها صفحه فارسی با لیبل ادیسون- بل، در اولین شماره صفحه سنگی معرفی شده و برجسب آن نیز به چاپ رسیده است. این اثر برای موزیسین‌های ایرانی کاملاً شناخته شده بوده تا آنجا که یکی از قطعات ثابت در اجراهای ارکستر هنرستان موسیقی تبریز، بوده است. (نگاه کنید به: صفرزاده، فرهود. هنرستان موسیقی تبریز، ۱۳۸۴، ص ۱۸۵، ISBN: 964-7644-58-2)

برخی پاسخ‌های رسیده حاوی نکات سودمند ذیل بود:

- پاسخ ۱: به نظر می‌رسد این قطعه اثر آلبرت دلبیو کتلبی (۱۸۷۵-۱۹۵۹) است و اجرایی از آن توسط "The New Promenda Orchestra" روی صفحه LONDON با شماره قالب DR.12246 و شماره کاتالوگ R.10017 وجود دارد.
- پاسخ ۲: من نیز نسخه ای قدیمی با لیبل RCA شماره 35777 دارم که بر روی

دیگر آن، قطعه In a Chinese temple garden وجود دارد که توسط "International Concert Orchestra" به رهبری Nathaniel Shilkret اجرا شده است.

- پاسخ ۳: من هم این صفحه را دارم:

I Got Persian Jingle Jingle Jingle - slinking away

- پاسخ ۴: لیستی از صفحه‌های مورد نظر عبارتند از:

STRICTLY FOR THE "PERSIAN" S - Larry Clinton

"PERSIAN" RUG - Jack Teagarden

"PERSIAN" LAMB - Gibson Street Trio

MY LITTLE "PERSIAN" ROSE - Peerless Quartet

SONG OF "PERSIA" - Joseph Samuels Music Masters

"PERSIAN" MARCH - Boston Pops Orchestra

"PERSIAN" ROSEBUD - Jack Hylton

"PERSIAN" KITTEN - Phil Harris

- پاسخ ۵: جستجو برای کلمه Persian در پایگاه داده‌های <http://www.ascap.com/ace/>

لیستی از ۷۴ مورد استفاده از کلمه Persian در عناوین صفحه‌های سنگی را بدست می‌دهد.
(برای اجتناب از اطناب از ذکر فهرست خودداری می‌شود)

- پاسخ ۶: صفحه MY LITTLE "PERSIAN" ROSE را که آهنگساز آن آناتول

فریدلند و ترانه سرای آن، ادگار آلن وولف می‌باشد در سال ۱۹۱۲ میلادی ساخته شده و توسط بیلی موری در سال ۱۹۱۳ اجرا شده است. شعر این اثر را ببینید:

MY LITTLE "PERSIAN" ROSE:

**I've seen flowers rare growing everywhere, but I've never seen a rose like you.
From your haunt if I could tear you right up on my heart
I'd wear you and no one could ever share you, I would be so true.
But roses are like love and they fade as fast
with all the storms that blow; love can't ever last.
I'll shield you from all harms I'm mad about your charms
I'll hold you in my arms till all dangers passed.**

**When the fall draws near and the world looks drear
and the roses start to droop and fade,
I will wrap you completely in my loving arms so neatly
that you'll keep on blooming sweetly,
so don't be afraid when winter comes along with its frost and snows,
and an icy blanket then over the world it throws.
Little "Bride-Rose" have no fear, for the spring will then be near
to bring us rosebuds, dear little Persian Rose.**

**My little Persian Rose, nobody knows how I love you.
Oh pretty flower, here in your bower, with love I'll shower you every hour**

**a garden just for two I'm sure will do for me and you, Dearie,
I'm wild about you, can't live without you, my little Persian Rose.**

۳- دو صفحه از روبن گریگوریان

علاقمندان به موسیقی کلاسیک غربی، کمتر می‌توانند آثار ساخته‌شده یا رهبری‌شده توسط هنرمندان ایرانی را با فرمت صفحه بیابند و این در حالیست که هزاران عنوان از اجراهای گوناگون آثار کلاسیک بر روی صفحه‌های سنگی، ۳۳ دور و حتی ۴۵ دور در دسترس می‌باشد و لیبلهای شناخته‌شده و معتبری. سالیان درازی است که به تولید و عرضه آنها اشتغال دارند.

آنچه که به اختصار پیرامون صفحه‌های موسیقی کلاسیک متعلق به هنرمندان ایرانی می‌توان گفت

یادآوری موارد زیر می‌باشد:

- صفحه ۴۵ دور منتشر شده از آیدا هوانسیان در سال ۱۹۵۵ میلادی (۱۳۳۴ شمسی) در ایتالیا با لیبل چترا "Cetra"

- آثار متعدد امین الله (آندره) حسین (مینیاتورهای ایرانی، آریا، پرسپولیس، راپسودی ایرانی و غیره) در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ میلادی بر روی صفحه‌های EDICI که فهرستی از آنها در پشت جلد صفحه کنسرتو شماره ۲ و ۳ وی ذکر شده است

- اجرایی از باله گاینه ساخته، آرام خاچاطوریان و به رهبری لوریس چکناوریان منتشرشده توسط کمپانی R.C.A در مجموعه "Red Seal"

در دهه ۷۰ میلادی

- اجرای قطعاتی از دوره باروک توسط ارکستر مجلسی رادیو تلویزیون ملی ایران به رهبری امیل چاکاروف، منتشرشده با لیبل EMI

- رسی‌تال پری زنگنه به همراهی پیانوی نورمان شت‌لر منتشر شده توسط شرکت CBS ایران در سال ۱۳۵۶ شمسی

در بین آثار بجامانده از هنرمندان ایرانی در حوزه موسیقی کلاسیک، دو اثر بسیار مهم و نادر وجود دارد که مقصود از این گزارش کوتاه و مقدمه ذکر شده، معرفی آنهاست. این دو صفحه یادگارهایی از استثنایی از روبن گریگوریان است که خود و خانواده وی، نقش برجسته‌ای در موسیقی فولکلوریک و کلاسیک غربی در ایران داشته‌اند. توجه به موسیقی فولکلوریک و گردآوری و بازآفرینی نغمه‌های محلی، از اصلی‌ترین موضوعات مورد نظر و پیگیری در هنگام حضور و مسئولیت روبن گریگوریان در هنرستان عالی موسیقی بود که به موازات موسیقی کلاسیک غربی، تعقیب می‌شد.

این دو صفحه یادگار حضور روبن گریگوریان در کنسرت سالیانه انجمن هم‌سرایان کومیتاس شهر بوستون در آمریکاست.

صفحه اول حاوی قطعاتی است که در روز یکشنبه ۱۴ ماه مه ۱۹۶۱ میلادی در ششمین کنسرت

انجمن مذکور که در سالن پایین دانشگاه هاروارد ضبط شده است.

صفحه دوم نیز حاوی آثاری است که در روز شنبه ۱۲ ماه مه ۱۹۶۲ میلادی در هفتمین کنسرت سالیانه انجمن هم‌سرایان کومیتاس شهر بوستون در آمریکاست که مشابه سال قبل، در سالن پایین دانشگاه هاروارد ضبط شده است.

در پشت جلد هر دو صفحه، اطلاعات تفصیلی و فراوانی وجود دارد که بایستی در جای خود مورد

توجه قرار گیرد. روی جلد هر دو صفحه نیز دارای گرافیک مشابه با تفاوت در رنگ می‌باشند که رنگ قهوه‌ای کم‌رنگ برای صفحه اول و رنگ سرمه‌ای برای صفحه دوم، مورد استفاده قرار گرفته است.